

Valtuutettu Juha Haapakosken ym. valtuustoaloite vesihuollon kehittämissuunnitelman päivittämisestä

Kaupunginvaltuusto 08.06.2020 § 55
62/00.07.01/2020

Valtuutettu Juha Haapakoski luki ja jätti valtuuston kokouksessa seuraavan valtuustoaloitteen:

"Vesihuoltolain velvoittama Naantalin vesihuollon kehittämissuunnitelma on valmistunut vuonna 2010. Sen ennusteet ulottuvat vuoteen 2030 ja toimenpiteet tähän vuoteen.

Laki velvoittaa kuntia kehittämään vesihuoltoaan alueellaan yhdyskuntakehitystä vastaavasti ja osallistua vesihuollon alueelliseen suunnitteluun.

Kehittämissuunnitelman tavoitteet ovat pääosin toteutuneet. Vedenkulutus on kasvanut ja jäteveden kulutus jäänyt jälkeen ennusteesta. Vesihuollossa on toteutunut myös paljon sellaista, mitä ei vuonna 2010 osattu ottaa huomioon. Esimerkiksi laki hulevesistä ja Naantalin hulevesisuunnitelmat on saatettu voimaan kehittämissuunnitelmasta huolimatta.

Uuden kehittämissuunnitelman laatiminen on kuitenkin ajan-kohtaista useastakin syystä.

- 1 Yhteinen tahtotila vesiasioissa on seudullisesti haasteiden edessä. Turun Seudun Vesi Oy suunnittelee mm. varalaitosta ja runkoverkon rakentamista Maskuun ja sitä kautta uutta putkiyhteyttä Naantaliin. Hankkeiden etenemiseksi tarvitaan nykyistä parempaa tahtotilaa ja yhteistä näkemystä kustannusten jakamisesta ja aikataulusta. Naantalin olisi hyvä muodostaa oma kanta hankkeisiin etukäteen ja olla edistämässä niitä seudullisesti.
- 2 Raison-Naantalin vesilaitoskuntayhtymä on yhä toiminnassa, vaikka se alkuperäinen päätoiminta-ajatus Hauusten alueen veden käytöstä lakannut vuonna 2011, kun Turun seudun yhteistä tekopohjavettä alettiin johtaa Naantaliin.
- 3 Verkostojen saneerausta on jatkettu ohjelman mukaisesti, mutta sekä veden että jäteveden vuosittaiset vuotomäärät ovat pysyneet liki samalla tasolla. Raisiossa 30.7.2018 sattunut iso runkovesivahinko aiheutti pitkän veden käyttökiellon etenkin saaristossa. Käyttökatkos syntyi putkirikosta, mutta katkon pituus johtui sen varmistamisesta, ettei omassa verkostossa olevista vuotokohdista ole valunut likaista vettä takaisin putkistoon.
- 4 Nykyisessä ohjelmassa vesihuoltolaitoksen alueen ulkopuolella vesi- ja jätevesiverkoston laajentuminen on laskettu pitkälle kiinteistöjen omistajien muodostamille tai muodostettaville vesiyhtymille. Täällä on jo aiemmin

tehty aloite haja-asutusalueen kiinteistöjen liittymismaksujen kohtuullistamisesta. Nykyisen ohjelman mukaan vedenjakelun ulkopuolella on 4 100 asukasta ja viemäriverkoston ulkopuolella 5 000 asukasta. Lisäksi vapaa-ajan asuntoja oli vuonna 2010 4 053, joista suuri osa on kunnallistekniikan ulkopuolella.

- 5 Saariston saattaminen vesi- ja jätehuollon piiriin järkevässä laajuudessa ja aikataulussa on tärkeää sekä asukkaiden terveyden, herkän luonnon ja saaristomeren tilan kannalta.

Mm. edellä mainitusta syistä me allekirjoittaneet esitämme uuden Naantalin vesihuollon toimenpideohjelman laatimista vuosille 2021 - 2030 ja kehitysennusteiden laatimista vuoteen 2040 saakka."

KAUPUNGINVALTUUSTO:

Valtuustoaloite merkittiin vastaanotetuksi.

Kaupunginhallitus 15.06.2020 § 235

KAUPUNGINJOHTAJA:

Kaupunginhallitus lähettää valtuustoaloitteen tekniselle lautakunnalle valmisteltavaksi ja mahdollisia toimenpiteitä varten.

KAUPUNGINHALLITUS:

Kaupunginjohtajan ehdotus hyväksyttiin.

Tekninen lautakunta 07.04.2021 § 50
609/00.01.02.03/2021

Valmistelija

Vesihuoltopäällikkö Esa Saarre:

Vesihuoltolain 5§ mukaisesti kunnan tulee kehittää alueensa vesihuoltoa, mutta sillä ei ole lakisäätöistä velvollisuutta laatia nimenomaista vesihuollon kehittämissuunnitelmaa. Nykyisin kaikilla kunnilla on vesihuoltolain mukainen kehittämissuunnitelma. Vuoden 2014 lakiuudistuksen jälkeen vesihuollon kehittämisen suunnittelun keinona on vesihuollon kehittämissuunnitelman päivittäminen tai vesihuollon kehittämisen suunnittelu muun kunnan suunnitelman ja suunnittelun yhteydessä.

Suunnittelussa ja kehittämisessä on jatkossa huomioitava myös muut kuin toiminta-alueella olevat keskitetyn vesihuollon piirissä olevat kiinteistöt ja taloudet.

Kunnan tulee tehdä yhteistyötä vesihuollon kehittämishankkeissa alueensa kaikkien vesihuoltolaitosten kanssa (myös osuuskunnat) ja niille vettä toimittavien ja jäteväettä vastaanottavien laitosten sekä kuntien kanssa. Vesihuollon kehittämisen suunnitelma tai vastaava voidaan tehdä yhdessä kaikkien yhteistoimintatahojen kesken.

Vesihuollon kehittämisessä kunnan tulee arvioida vesihuoltolain tavoitteita ja vesihuollon järjestämisvelvollisuutta. Suunnitelmassa tulee ilmetä se, että millä alueilla, miten ja milloin kunta järjestää vesihuollon. Vesihuollon kehittämisen ja järjestämisen tulee muodostaa johdonmukainen kokonaisuus. Sen on oltava yhdenmukainen toiminta-alue päätösten kanssa. Vesihuollon kehittämisen tulisi tukeutua kunnan alueiden suunnitteluun ja käyttöön. Ja tavoitteiden olla saman suuntaisia sen kanssa. Suunnitelmassa tulee myös huomioida ja tukea ympäristönsuojelulain toimeenpanoa. Suunnittelussa on selvitettävä vesihuollon eri ratkaisuvaihtoehdot kunnan eri alueilla ja otettava huomioon myös vesihuollon toiminta- ja kriisivalmius tarpeet.

Kunnan tulee jatkossakin olla mukana alueellisessa vesihuollon yleissuunnittelussa ja osallistua eri ohjausryhmiin.

Valtuustoaloitteessa esitetyt toimenpiteet ovat olleet ja ovat hallinnassa. Naantalin vesihuoltolaitos on ollut mukana aktiivisesti seudullisissa kehityshankkeissa myös kustannussuunnittelun osalta. Rusko-Masku runkovesijohdon suunnittelun ohjausryhmään on osallistuttu. Jatkosuunnittelua ei ole vielä Maskusta Naantaliin aloitettu. Osana tähän ovat olleet TSV: n osakasristiriidat. Myös uuden runkojohdon Raisiosta Naantaliin suunnittelun ohjausryhmään kuuluu Naantalin vesihuoltolaitoksen edustaja.

Raision-Naantalin vesilaitoskuntayhtymän omaisuus kuuluu yhtiölle. Osa alkupään verkostosta luovutettiin vastiketta vastaan Turun Seudun Vedelle vuoden 2020 alussa. Muu runkojohto-osuus Raisiosta Naantaliin sekä vesitorni ovat käytössä. Aloitettu suunnittelu Raisio-Naantali runkojohdolle on siis aloitettu. Uuden runkojohdon toteutuessa kuntayhtymän lopettaminen on mahdollista.

Verkoston saneerausohjelma ja suunnitelma on tehty vuoden 2019-2020 aikana. Suunnitelman mukaiset vuoden 2020 saneeraukset ovat valmistuneet lokakuun aikana. Saneerausohjelmaa jatketaan määrärahojen puitteissa, mutta ei kuitenkaan täysimääräisesti suunnitelman mukaisesti. Syynä tähän on määrärahojen puute. Saneerausohjelman tavoitteena on nykykunnan säilyttäminen. Tämä tietysti tarkoittaa sitä, että verkoston hyvä nykytaso tulisi säilyttää. Saneerausvelka kasvaa, jos määrärahojen taso putoaa tai pysyy entisellään.

Raisiossa sattuneella putkirikolla ei ollut vaikutusta Naantalin verkostoon aloitteessa osoitetulla tavalla. Kyseisessä tapauksessa likaisen veden takaisinvirtaus tapahtui ainoastaan putkirikkokohdassa ei verkostossa.

Uusien runkojohtojen rakentamisessa Merimaskuun ja Rymättylään otetaan huomioon mahdollisesti perustettavat vesiyhtiöt. Naantalin vesihuoltolaitoksen resurssit eivät nykypäivän tasossa riitä muuhun kuin uusien yhtiöiden toimintaedellytysten takaamiseen. Liittymismaksujärjestelmään ollaan tekemässä muutosehdotus koskien haja-asutus alueen omakotikiinteistöjä.

Vuoden 2020 aikana aloitettiin runkolinjojen rakentaminen kohti Teersalaa. Ensimmäinen vaihe valmistui alkukesänä. Samalla verkostoon liittyi uusi noin 35 kiinteistön osuuskunta Merimaskun alueelta. Uusien runkolinjojen toteutuessa mahdollistuu myös Livonsaari-Velkua alueen kiinteistöjen liittyminen jätevesiverkostoon sekä vedenjakelun varmistaminen.

Päätösehdotus

Tekninen lautakunta antaa kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle selostusosan mukaisen vastauksen valtuutettu Juha Haapakosken ym. valtuustoaloitteeseen vesihuollon kehittämissuunnitelman päivittämisestä ja toteaa aloitteen loppuun käsitellyksi.

Päätös

Teknisen johtajan päätösehdotus hyväksyttiin.